

ТЕЛЕ

№ 50 (1448)
14 грудня 2023

ЕКСПРЕСС

Інформаційно-рекламний щотижневик ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК»

АТТРИБУТЕ

сумки та аксесуари

Новорічні прикраси
Ялинкові іграшки
Гірлянди
Санти
Гноми
Валізи
Ремені
Сумки
Гаманці
Рукавички
Парасольки

З *прийдешнім*
2024
роком!

Чекаємо за адресами:

просп. Героїв Дніпра, 42 вул. Миру, 25 ТЦ

ATTRIBUTE_SUMKI

Шановні ліквідатори наслідків аварії на Чорнобильській АЕС!

Щорічно 14 грудня ми вшановуємо героїв-учасників ліквідації наслідків техногенної катастрофи на Чорнобильській АЕС 1986 року. Вшановуємо героїчних та самовідданих людей, які заплатили за це власним життям і здоров'ям, вшановуємо тих, кому вдалося локалізувати аварію та врятувати країну і світ від радіаційного забруднення.

Вічна пам'ять учасникам ліквідації аварії на ЧАЕС, хто віддав життя, зупиняючи ядерний смерч.

Глибока шана та щира подяка всім ліквідаторам нашої територіальної громади, хто зробив вагомий внесок у справу подолання наслідків Чорнобильської катастрофи!

Міський голова Дмитро БИКОВ

Шановні ліквідатори наслідків аварії на Чорнобильській АЕС!

Прийміть щирі вітання з нагоди Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Ми глибоко вдячні всім учасникам ліквідації наслідків найжахливішої техногенної катастрофи ХХ століття, які виявили дива героїзму, самовідданості й мужності в тогочасних екстремальних обставинах. Низько вклоняємося ліквідаторам аварії на ЧАЕС, які, не шкодуючи свого здоров'я та навіть життя, працювали в 30-кілометровій зоні радіаційного лиха, щоб якомога швидше ліквідувати наслідки Чорнобильської трагедії.

Бажаємо вам і вашим родинам міцного здоров'я, життєвої енергії та наснаги, сімейного затишку, щастя, миру, добра та злагоди. Нехай щира людська подяка зіграє в ваші серця, опалені загрозою Чорнобильської катастрофи.

З повагою - голова ГО «Ветеранів та інвалідів міста Горішні Плавні «Союз Чорнобиль України» Світлана ПЕКАРЧУК

НОВИНИ КОРОТКО

Компанія Ferrexpro сплатила понад 1,45 млрд грн податків і зборів

Підприємства групи Ferrexpro (Полтавський, Єриствський та Біланівський ГЗК) за підсумками січня-вересня 2023 року перерахували понад 1,45 млрд грн податків і зборів до бюджетів різних рівнів.

Відповідно до структури платежів підприємств, за звітний період Полтавський ГЗК перерахував до бюджету України податків і внесків на суму понад 845 млн грн, Єриствський ГЗК - понад 570 млн грн, Біланівський ГЗК - понад 48 млн грн.

Територіальний розподіл сплачених податків

Полтавський ГЗК до місцевого бюджету сплатив понад 213 млн грн, до обласного - понад 122 млн грн, до державного бюджету України - понад 315 млн грн (33 %, 19 % і 48 % відповідно). Єдиний соціальний внесок підприємства склав понад 195 млн грн.

Єриствський ГЗК до місцевого бюджету перерахував понад 84 млн грн, до обласного - понад 51 млн грн, до державного - понад 353 млн грн (18 %, 10 % і 72 % відповідно). Єдиний соціальний внесок підприємства становить понад 84 млн грн.

Біланівський ГЗК сплатив до місцевого бюджету понад 41 млн грн, до обласного - понад 1 млн грн, до державного - понад 3 млн грн (92 %, 2 % і 6 % відповідно). Єдиний соціальний внесок підприємства склав понад 3 млн грн.

Податки, сплачені за видами

За 9 місяців 2023 року Полтавський ГЗК сплатив екологічний податок понад 32 млн грн, податок на землю - понад 78 млн грн, ПДФО - понад 175 млн грн, інші податки та збори - понад 23 млн грн. Плата за користування надрами становить понад 342 млн грн.

Єриствський ГЗК за аналогічний період сплатив податок на прибуток понад 240 млн грн, екологічний податок - понад 14 млн грн, ПДФО - понад 73 млн грн, інші податки та збори - понад 124 млн грн. Плата за землю становить понад 36 млн грн.

Основними бюджетними відрахуваннями Біланівського ГЗК за 9 місяців поточного року стали плата за землю - понад 37 млн грн, ПДФО - понад 6 млн грн та понад 1 млн грн інших податків і зборів.

Третя платіжка за газ

В Україні введуть третю платіжку за газ, яка буде призначена для користувачів як плата за технічне обслуговування газових мереж.

Найближчим часом українці почнуть отримувати платіжки за новими розрахунками. Згідно з умовами, оплату за обслуговування внутрішніх мереж слід здійснювати замовником раз на рік, відповідно до складеного оператором ГРМ бюджету. Цю інформацію оприлюднила Національна комісія, що регулює сферу енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП).

Комісія затвердила зразок угоди про технічне обслуговування внутрішньобудинкових газових систем багатоквартирних будинків і внесла відповідні зміни до Кодексу газорозподільних систем.

«Відповідно до внесених змін до Кодексу, оператори газорозподільних систем у місячний строк із дня набрання чинності цією постановою повинні забезпечити «приведення чинних договорів на технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання багатоквартирного будинку у відповідність до Типового договору», - йдеться в оголошенні.

До кінця грудня 2023 року ціни на газ для споживачів залишаться незмінними. Компанія «Нафтогаз», що постачає блакитне паливо для 98 % домогосподарств, встановила єдиний тариф із 1 травня 2023 року. Вартість газу за фік- ▶

ЗАПИТУВАЛИ - ВІДПОВІДАЄМО

Підприємство зараз не працює. Працівникам виплачують пів ставки. Чи зберігається страховий стаж за таких обставин? На запитання читача відповідає юрист системи безоплатної правничої допомоги Сергій Бреус.

- Страховий стаж зараховується в тому випадку, коли роботодавець сплачує мінімальний страховий внесок за працівника, - пояснює фахівець. - Якщо у вас є додаток «Дія», ви можете сформувати собі так звану довідку ОК-5. У ній зазначені фактично сплачені страхові внески. Якщо на підприємстві простій, це не звільняє роботодавця від сплати обов'язкових платежів і частки заробітної плати. Але майте на увазі: якщо ваше підприємство вирішить не відправляти вас

на простій, а призупинить трудові відносини, то після цього вам припинять виплачувати зарплату і сплачувати страхові внески. І страховий стаж вам нараховуватися не буде. Переведення з простою на призупинення трудових відносин можливе тоді, коли роботодавець доведе, що не лише він зі своєї сторони не може надавати вам роботу, а й ви внаслідок воєнного стану не можете виконувати своєї трудові обов'язки. Хоча, на жаль, бувають приклади, коли особа думає, що вона на простій, а насправді з нею призупинили трудові відносини. Тому раджу сформувати довідку ОК-5 і перевірити сплату внесків. Якщо у вас немає додатку «Дія», ви можете підійти до будь-якого відділення Пенсійного фонду, незалежно від місця проживання, і попросити в них цю довідку.

складом ТЦК немає і не передбачається найближчим часом.

составим тарифом становить 7,96 грн за кубометр і залишається незмінною для населення принаймні до 30.04. 2024 р.

Повістки у громадських місцях: що треба знати

- Під час заходів адресного оповіщення (по будинках, квартирах) було виявлено, що багато громадян порушують правила військового обліку і не повідомляють своєчасно про своє нове місце проживання. Саме цей фактор став ключовим у тому, що почали оповіщення на блокпостах, на вулицях - те, що так не подобається громадянам. Якщо це навіть приватний заклад, усе одно це є громадським місцем, згідно з визначенням. Тому туди ТЦК спільно з поліцією заходять без будь-якого дозволу. Повістка, яку вручають ТЦК та СП під час оповіщення, є не що інше, як виклик саме до ТЦК та СП для уточнення військово-облікових даних, - наголошує речник обласного ТЦК та СП Роман Істомін. - На Полтавщині громадяни порушують правила військового обліку та не повідомляють своєчасно про нове місце проживання. Саме тому представники ТЦК та СП вручають повістки в будь-яких громадських місцях. Але мобілізацію при цьому не посилюють. Посилити заходи мобілізації не є можливим, тому що кількість особового складу поки що не збільшується. Штати якими були на початок повномасштабного вторгнення, такими й залишилися. Змінюються, можливо, методи, підходи. Посилення мобілізації саме особовим

складом ТЦК немає і не передбачається найближчим часом.

Відповідальність за порушення комендантської години

Верховна Рада України схвалила в першому читанні законопроект про встановлення адміністративної відповідальності за порушення комендантської години.

Проект передбачає такі штрафи:

- для фізичних осіб: 8500-17 000 грн; у разі повторного порушення: 17 000-34 000 грн.

Для суб'єктів господарювання:

51 000-102 000 грн;

повторно: 170 000-340 000 грн.

У процесі спільного опрацювання погодили врегулювати випадки, які не є порушенням комендантської години:

- якщо особа прямує до/з укриттів під час повітряної тривоги;
- супроводжує поранених, важкохворих;
- здійснює заходи з евакуації населення або рятування майна;
- надає медичну (домедичну) допомогу;
- перебуває в стані нагальної потреби.

Розпочався продаж ялинок

Ціни залежать від висоти деревця і в середньому складають:

- сосна звичайна до 1 м - 96 грн;
- сосна звичайна від 1 до 2 м - 132 грн;
- сосна звичайна від 2 до 3 м - 240 грн;
- сосна кримська до 1 м - 168 грн;
- сосна кримська від 1 до 2 м - 252 грн;
- сосна кримська від 2 до 3 м - 360 грн.

Газета «Телеекспрес»

Ідентифікатор друкованого медіа - R30-01 189

Засновник - ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК»

Відповідальна за випуск - редакторка О. О. Тарантіна

№ 50 дата виходу 14.12.2023 Наклад 870 Замовлення № 512

Ціна за домовленістю.

Адреса редакції газети «Телеекспрес»:

39800, Полтавська область м. Горішні Плавні, проспект Героїв Дніпра, 54

Тел. (05348) 44500, 067-300-2752 E-mail: office@trkgok.pl.ua

Друк виконано ТОВ «Комплекс»

м. Дніпро, вул. Автотранспортна, 23

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій. Автор несе повну відповідальність за достовірність інформації, точність наведених фактів. У телепрограмі можливі зміни.

Використання матеріалів тільки за дозволу редакції.

Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець.

НОВИНИ ВИКОНКОМУ

Програма розвитку

Схвалено проект Програми економічного і соціального розвитку Горішньоплавнівської МТГ на 2024 рік. Така програма приймається щороку. Вона деталізує ті цифри, які закладені в міському бюджеті.

Окрім спаду економічних показників, важливим і помітним на даному етапі є зменшення кількості населення громади.

- Маємо падіння наявного населення на 1120 осіб за останні 12 місяців, а як порівняти з довоєнним 2021 роком - на 2144 особи, - зазначила директорка департаменту економічного розвитку та ресурсів Ольга Овчиннікова. - Але це лише офіційні дані: враховано природне скорочення населення (різниця між народженими і померлими) і особи, які зареєструвалися в місті та зникли з реєстрації. Тут не відображено тих, хто виїхав за кордон. ВПО також рахуються окремо. Усі дані - розрахункові.

Розрахункова чисельність наявного населення громади станом на 1 січня 2023 року склала 53 702 особи; станом на 1 жовтня 2023 року - 52 858 осіб.

Чисельність внутрішньо переміщених осіб станом на 1 жовтня 2023 року - 9098 осіб.

Протягом 9 місяців 2023 року на території територіальної громади народилося 164 дитини, померло 654 особи. Природне скорочення становило 490 осіб.

Розрахункова кількість працездатного населення станом на 1 жовтня 2023 року складає близько 22 000 осіб. Розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників за 9 місяців 2023 року розрахунково складає 15 597 грн (без урахування розміру заробітної плати військових) (за 9 місяців 2022 року - 18 860 грн).

За 9 місяців 2023 року державних соціальних допомог призначено на загальну суму 42 623 тис. грн. Щомісячні виплати отримували 3234 особи.

Продукти з резерву - малозахищеним

- Торік, коли ця навала окупантів тільки починалася, ми зробили продуктовий резерв на місто, бо не розуміли, як проходить опалювальний сезон, що буде з продуктами харчування, з випадками блекауту, - нагадав міський голова Дмитро Биков. - Наразі десь через пів року закінчуватимуться терміни придатності. До того ж продукти харчування, особливо тушковане м'ясо, паштети тощо, більше потрібні людям саме взимку. Бо коли є городи, сади, не потрібно сплачувати за опалення, тоді навантаження значно менше. Тож ми вирішили передати такі продукти харчування з нашого резерву через ТЦСО «Калина» незахищеним верствам населення - пенсіонерам, інвалідам, учасникам ліквідації аварії на

Погодження проекту бюджету громади на наступний рік, програма економічного і соціального розвитку, підтримка комунальних підприємств і малозахищених верств населення - ці та інші питання стояли на порядку денному засідання виконавчого комітету Горішньоплавнівської міської ради, яке відбулося 12 грудня.

Бюджет з оптимізмом

Першим розглянули одне з найважливіших питань - схвалення проекту рішення про бюджет Горішньоплавнівської міської територіальної громади на 2024 рік. З основними цифрами присутніх ознайомив заступник міського голови Іван Павленко, наголосивши на особливостях формування бюджету в умовах воєнного стану.

- Економічний розвиток багато в чому залежить від містоутворюючих підприємств, - зазначив доповідач. - Але у 2022 і 2023 роках спостерігається значний спад (близько на 70 %) обсягів реалізованої продукції, як порівняти з довоєнним періодом, як по підприємствах Ferrtex, так і по територіальній громаді, а також спад (близько на 90 %) обсягів прямих інвестицій.

Показники дохідної частини проекту бюджету на 2024 рік розроблено на базі основних прогнозних макропоказників економічного та соціального розвитку територіальної громади, підсумків виконання бюджету за 2022 рік та очікуваного виконання за 2023 рік.

- Обсяг доходів бюджету Горішньоплавнівської МТГ на 2024 рік розраховано в сумі 959 961 200 грн, що менше планових надходжень бюджету поточного року на 64 492 384 грн, - повідомив Іван Павленко. - Фактором, що вплине на зменшення надходжень, є застосування нормативу зарахування податку на доходи фізичних осіб (без врахування податку на доходи фізичних осіб від грошового забезпечення військовослужбовців). Водночас звертаю увагу, що прогнозні показники дохідної частини бюджету не є остаточними і можуть змінитися.

Загальний обсяг видатків та кредитування бюджету громади на 2024 рік

визначено в обсязі 959 961 200 грн, у тому числі обсяг загального фонду становить 782 999 000 грн, обсяг спеціального фонду - 176 962 200 грн. Без урахування трансфертів з бюджету Горішньоплавнівської МТГ видатки та кредитування заплановані в сумі 959 206 200 грн, у тому числі по загальному фонду - 782 244 000 грн, по спеціальному фонду - 176 962 200 грн, з них бюджет розвитку - 157 665 400 грн.

Як порівняти з бюджетом на 2023 рік, видатки та кредитування зменшуються на 314 487 073 грн (на 24,7 %).

- Загалом бюджет оптимістичний, плануємо його виконувати. Кожен рік спростяється завдячуючи спільним зусиллям, плідній роботі виконавчого комітету і депутатського корпусу, - резюмував Іван Павленко.

Остаточний проект бюджету на 2024 рік планується затвердити на сесії Горішньоплавнівської міської ради.

ЧАЕС, першопрохідникам. Вважаю, що їм ця допомога потрібна. Розглядали можливість надання таких продуктів внутрішньо переміщеним особам, але, на жаль, таких механізмів немає.

Підтримати, поки можливо

З огляду на невизначеність фінансового стану в майбутньому році, вирішено підтримати критично важливі комунальні підприємства міста зараз, поки є така можливість. Члени виконкому одногосподно підтримали проєкт Програми надання фінансової допомоги на поворотній основі комунальним підприємствам Горішньоплавнівської міської ради на 2023-2024 роки.

- Якою буде ситуація в наступному році - невідомо. Окрім того, що держава вилучає в нас майже пів мільярда податку на доходи фізичних осіб військовиків, ми не розуміємо, чи зможемо витратити вільні залишки, - пояснив Дмитро Биков. - А в нас попереду ще майже 4 місяці опалювального сезону, нестабільна ситуація з тарифоутворенням і кадровим забезпеченням на підприємствах, з коливанням вартості насамперед електроенергії та багато інших ризиків. Тому ми зараз намагаємося підтримати наші важливі кому-

нальні підприємства критичної інфраструктури, від яких залежить повсякденна робота і виживання міста. У наступному році в нас може вже не бути такої можливості. Тож маємо підстрахуватися.

Регулювання руху

Для впорядкування та створення відповідних умов безпеки дорожнього руху було розроблено схему розстановки дорожніх знаків і влаштування дорожньої

розмітки до укриття на вул. Строни, 1. Це ділянка руху пішоходів через проїзну частину вул. Строни. Зокрема передбачено влаштування 4 дорожніх знаків, 2 світлофорів з миготливим жовтим сигналом та дорожньої розмітки.

Харчування в садочках

Заслухали інформацію відділу освіти про стан організації харчування дітей у закладах дошкільної освіти громади.

У поточному році в очному режимі у власних приміщеннях почали навчальний рік усі 9 закладів дошкільної освіти м. Горішні Плавні та два дошкільні підрозділи у Дмитрівці та Григоро-Бригадирівці, відзначила начальниця відділу освіти Лілія Щербина.

Станом на 1 листопада 2023 року в них виховується 1375 дітей, із яких:

- 353 дитини раннього віку (віком від 1 до 3 років);
- 1022 дитини передшкільного віку (віком від 3 до 6 (7) років).

Організацією харчування дітей кожен заклад займається самостійно. Вихованці забезпечені триразовим харчуванням, яке передбачається 10,5-годинним режимом роботи ЗДО.

- Зараз 596 вихованців отримують харчування в ЗДО на пільгових умовах за кошти місцевого бюджету, що складає 43 % від загальної кількості дітей, - зауважила Лілія Щербина.

Забезпечені безоплатним харчуванням:

- 5 дітей, які мають статус дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- 112 дітей з особливими освітніми потребами - вихованців інклюзивних груп у дитсадках загального розвитку та спеціальних груп ЗДО «Казка» компенсуючого типу та ЗДО «Сонечко» комбінованого типу;
- 140 дітей військовослужбовців;
- 8 дітей із сімей загиблих захисників України;

- 2 дітей батьків - осіб з інвалідністю внаслідок війни;
- 4 дітей з інвалідністю;
- 28 дітей із малозабезпечених сімей;
- 192 дітей із числа внутрішньо переміщених осіб та дітей, які мають статус дитини, постраждалої внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів.

50 % встановленої батьківської плати сплачують батьки 105 дітей із багатодітних сімей.

За медичними показаннями 37 дітей забезпечені дієтичним харчуванням.

У звітному році була збільшена вартість одноденного меню. До 1 вересня загальна вартість одноденного раціону становила 40 грн для дитини раннього віку та 56 грн для дитини передшкільного віку, а з 1 вересня - 45 та 64 грн відповідно. Батьківська доплата складає 75 % від вартості (33,75 грн за дитину раннього віку та 48 грн за дитину передшкільного віку), а 25 % - доплата з бюджету.

Передбачені бюджетні видатки на харчування дітей ЗДО у 2023 році склали 5 327 200 грн, що становить 100 % від потреби.

- Найбільші проблеми, які ускладнюють харчування, пов'язані з воєнним станом в Україні, - переконана Лілія Щербина. - Через тривалі повітряні тривоги доводиться забезпечувати дітей харчуванням прямо в укриттях. І дуже добре, що в нас укриття дозволяють розмістити столи для прийому їжі. Тож таким чином виходимо із ситуації.

Оксана ДИБА

Місце для свята

Другий рік такі очікувані для багатьох свята - Новий рік і Різдво Україна зустрінатиме під звуки сирен. Під забороною будуть масові заходи, проте ялинки в містах здебільшого все ж вирішили встановити. Горішні Плавні не стали виключенням, і на Театральній площі міста вже прикрашено новорічну красуню. Та дискусія щодо доречності таких заходів не вщухає. Що думають про це містяни, дізнавався «ТЕ».

Згідно з опитуванням соціологічної групи «Рейтинг», 60 % українців вважають, що під час війни потрібно суттєво обмежувати себе в розвагах і покупках. Водночас 36 % думають навпаки - що потрібно намагатися жити повноцінним життям.

Яка ж ситуація з підготовкою до новорічних свят у різних містах держави?

Головна 12-метрова ялинка країни, як і торік, встановлена на Софіївській площі виключно коштом меценатів.

У Харкові другий рік поспіль з метою безпеки мирних мешканців та використовуючи декорації, які раніше прикрашали алеї Центрального парку, святкове дерево встановили і прикрасили на станції метро «Університет».

А ось в нашому обласному центрі 9 грудня відбулась акція протесту проти встановлення новорічної ялинки. Ініціативна група «Полтавський спротив» звернулася до особисто до депутата міськради Євгена Диканя з проханням відмовитись від монтажу ялинки і направити вільні кошти на потреби 116-ї бригади ТрО, в якій служать переважно полтавці.

Тож редакція запитала думку горішньоплавнян щодо доречності святкувань.

Оксана, жінка військовослужбовця, який з перших днів повномасштабного вторгнення став до лав ЗСУ, впевнена, що свято потрібно саме дітям. Особливо тим, яким зараз трохи більше двох років.

- Ніхто не знає, як довго буде тривати війна, а діти мають відчувати, що життя - це не тільки «не на часі» та сховище в дитячому садочку, це також свята, радість і позитивні емоції. Вони мають знати, що є інше життя, адже точно не винуваті, що сусіди дурнуваті. І ми не маємо права відкладати це життя на потім, діти мають жити і зростати сильними як фізично, так і психічно. Принаймні наскільки можливо в тиловому місті. А от що не на часі, так це гучні святкування, феєрверки та корпоративи, які все одно будуть. І як порівнювати зялинкою на площі, то це досить різні речі.

Прикрашання новорічної ялинки на Театральній площі пройшло для **Руслана** непомітно. Але чоловік вважає, що сьогодні бюджетні кошти мають витрачатися виключно на нагальні проблеми, а все інше - зачекає.

Такої ж думки дотримується й **Ігор**.

- Якщо в бюджеті є зайві кошти, то вони мають іти виключно на допомогу ЗСУ,

- вважає чоловік. - Ми маємо бути одним цілим із військовими, обмежити себе в зайвих витратах. Зрозуміло, що життя триває, але, на мою думку, не слід виносити яскраві моменти вашого особистого життя на загаль.

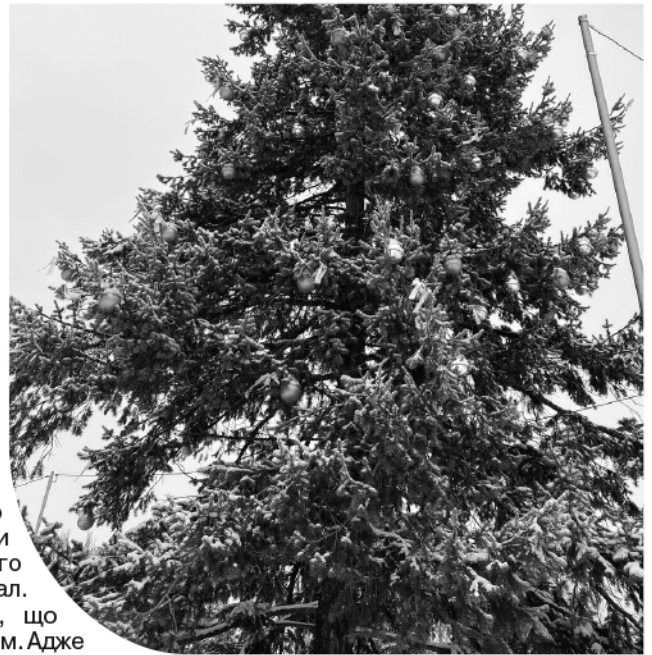
Ірина також вважає, що ялинка потрібна саме дітям. Адже дитинство тих, кому вона дійсно важлива, припало на два роки карантину і вже майже два роки війни. У дітлахів значно менше приводів для радості, ніж у їхніх

ровесників у мирних країнах, а значно більше ризиків і загроз. А для тих, хто не помітив, хотілося б нагадати, що війна в Україні триває 10 років, і вже ціле покоління дітей мало б вирости в скорботі, без ялинок та свят. А так не має бути.

Чим може завадити прикрашена ялинка містянам, не розуміє й **Анна**.

- Усе залежить від свідомості. Не для всіх новорічні свята та й будь-які інші - це ненормоване вживання алкоголю й танці до ранку. Це спосіб життя. А прикрашена чи неприкрашена ялинка тут узагалі ні до чого. Дітям же вона вкрай потрібна. Вони мають бути достатньо здоровими, щоб продовжувати жити, а потім відновлювати країну. І навіть якщо дорослий, проходячи повз, усміхнеться, то це скоріше через тугу за тим життям, якого нас позбавили.

Р. S. За роки роботи я бачила різних людей. Тих, хто соромиться висловлювати свою думку, а тим більше фотографуватися; доброзичливих і щирих; незадоволених усім і всіма; тих, хто дивиться зверхньо і поводить ся так, ніби робить мені дуже велику честь, відповідаючи на запитання; і тих, хто знає, як треба писати журналістські матеріали. А цього разу була жінка, яка кинула в обличчя: «Я не можу дихати, а вам свято!» і пішла геть.

Щодо свята Нового року, то особисто для мене воно не входить до переліку улюблених. Можливо, тому, що не розумію, яким чином ніч із 31 грудня на 1 січня може щось змінити в житті, якщо до цього не докладати ніяких зусиль... Але сьогодні прикрашені вітрини магазинів і ялинка нагадують про те, що треба цінувати життя, саме тут і саме зараз. І часом я теж не можу дихати, але це не означає, що я хочу, щоб усі інші відчували те ж саме.

Ольга ТАРАНТИНА

Український борщ

Минулої п'ятниці в художній галереї Кременчука відкрилася Всеукраїнська виставка натюрморту «Борщ. Українські гастрономічні смаколики», яка присвячена українським стравам. Головною темою експозиції стала перша національна українська страва.

Поштовхом до організації саме такої події стало рішення міжурядового комітету з охорони нематеріальної культурної спадщини, який вніс український борщ до списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО у 2022 році, а вже 1 липня цього року офіційно було визнано борщ об'єктом культурної спадщини України. На відкритті виставки закликали ЮНЕСКО визнати й малювання борщу об'єктом культурної спадщини України.

Загалом на експозиції представлено понад 100 різнопланових робіт 46 митців з різних міст України. Роботи виготовлені в різних художніх стилях та видах мистецтва. У стінах зали можна побачити картини, плакати, старовинний керамічний по-

суд, а також посуд із петриківським розписом, ляльки-мотанки, марки і листівки, неймовірні витвори від абстрактних картин до фігурок вареників. Талановита молодь, а саме студенти кафедри дизайну Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського, створили неймовірні плакати. Не можна пройти повз колекції керамічних та дерев'яних виробів Оксани Савченко та ляльки-мотанки Ірини Залюбовської, які також представлені у стінах галереї. Милує око цікава флористична композиція Ольги Сидоренко. Її можна назвати «За мить до приготування борщу».

Наше місто на високому рівні представляли майстрині Нігіна Стогній, Тетяна Береза, Світлана Галка, Ольга Балашова, Зінаїда Власенко.

- На цій виставці - дві мої роботи, - розповідає мисткиня Нігіна Стогній. - Про захід дізналася ще рік тому, коли художня галерея оголосила про його планування. Я особисто надихалася на цю роботу пошуком різних автентичних давніх рецептів. Дуже сподобався мені цикл відео Олени Щербань, який я знайшла на просторах інтернету. Вона з Опішні,

працює в музеї і займається вивченням та брейдингом української традиційної культури, активно просуває етногастротуризм, знає досконало майже все про борщ. Дивлячись, як вона готує страви давнини, я вже планувала, що саме хочу відтворити у своїх роботах. Два місяці збирала необхідну інформацію, робила замальовки, і ось так вийшли мої картини «Вам зі сметаною?» (олійний живопис) та «Сирники на сніданок» (пастель). Борщ у нашій родині - найулюбленіша страва. Особливо цю страву обожає мій чоловік - їв би її щодня. Жартома називає її «зілля приворотне». На створення іншої роботи мене надихнула поїздка до Львова, де на сніданок традиційно в них смачні сирники з різними ягодами.

- Тема виставки цікава та багатогранна, адже борщ - цінність українського народу, - із захватом ділиться оптимістична художниця нашого міста Світлана Галка. - Ідей для написання картин саме до цього конкурсу було багато, і врешті-решт я представила 4 роботи. Одна з них має назву «Борщ наш». Це поліптих, який складається із чотирьох фрагментів, разом нагадує карту України. Друга робота має назву «Смаколики баби Каті», яка передає глибокий зміст. Коли дивишся на цю роботу, здається, що ми із сьогодні дивимося в минуле через ледь помітну штору на фоні глибоких бабусиних очей. Наступна картина має назву

«Пан Борщ», який зображений у ролі знатного козака з гострим перцем у руці, ніби з шаблею. Робота виконана чорно-білим олівцем у стилі графіка. Четверта робота - пастель «Мед та калина - здорова родина». Загалом виставка дуже цікава та багатогранна.

Виставка триватиме до 30 грудня за адресою: вул. Михайла Коцюбинського, 4. Галерея працює з 10:00 до 17:00 щоденно, крім понеділка та вівторка.

Леся ОНІКІЄНКО

Замерехтіла, та не згасла

Зранку 12 грудня користувачі по всій Україні почали скаржитись на збій у роботі мережі «Київстар». В абонентів зник зв'язок та інтернет. Невдовзі було повідомлено, що причиною масштабного збою стала потужна хакерська атака на IT-інфраструктуру оператора.

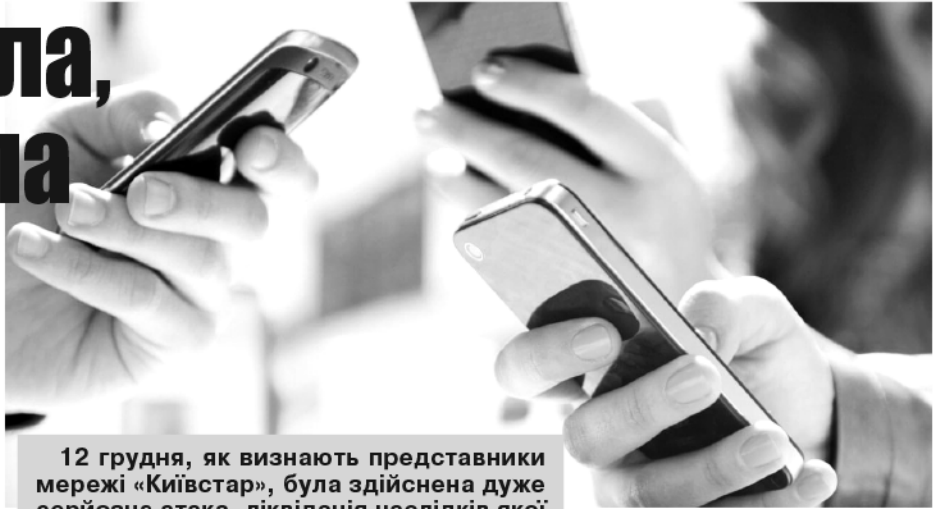
Повернути Україну в минуле. Скидається на те, що саме таку мету поставили перед собою окупанти. Та щось у них знову пішло не так. Оголошена ними денацифікація привела до національного відродження українства не лише в країні, а й поза її кордонами; демілітаризація захлинулася під хвилику постачання нашому війську зброї натівського зразку. Прагнення вимкнути нам світло згасло від гуркоту генераторів, а відключити опалення - розтануло у пунктах незламності.

Дійшла черга до мобільного зв'язку, який хоч і частково, але ж підтримував нас під час блекаутів. Та й тут недолугого сусіда спіткала невдача. Завдяки існуючій на ринку мобільних операторів конкурентності кількох гравців відключення на кілька годин одного з них дехто з громадян навіть і не помітив. Дізнаємось подробиці?

Бувало й гірше

Якось жили ж ми з вами до появи мобільного зв'язку та інтернету! Так намагалися заспокоїти себе горішньоплавняни, народжені в сср. Та такі думки не заспокоювали, а викликали напад легкої паніки.

- Мобільний зв'язок, доступ до інтернету - це вже настільки невід'ємна складова щоденного побуту, що я запанікувала, коли зрозуміла, що не можу зате-

12 грудня, як визнають представники мережі «Київстар», була здійснена дуже серйозна атака, ліквідація наслідків якої займе час. Тим не менш уже ввечері, тобто менше ніж за добу, фахівці частково відновили роботу послуг фіксованого зв'язку. Гендиректор «Київстарту» наголосив, що допомогу компанії надавали всі найбільші постачальники - від Ericsson до Microsoft.

елефонувати своїм, - ділиться **Вікторія**. - Одразу наче повернулась у дні блекауту, коли не можеш щохвилини перевіряти стрічку новин і не розумієш, як зв'язатись із родиною. Усвідомила, що зарано я розслабилась. Та коли прийшла на роботу, де був інтернет, відлягло.

«Київстар» на червень 2023 року налічував 24,1 мільйона абонентів мобільного зв'язку та понад 1,1 мільйона абонентів фіксованого інтернету. Атака на найбільшого мобільного оператора не просто позбавила зв'язку половину населення України. Напад вдарив по великому колу бізнесів, залежних від зв'язку мобільного оператора, державних установ та навіть конкурентах «Київстарту», які не були готові до значного зростання трафіку через бажання користувачів перейти на працюючі мережі.

- А я був саме з нічної зміни, і те, що є якісь проблеми з мобільним зв'язком, дізнався лише ввечері, - ділиться **Арсеній**. - Удома в мене інтернет від ТРК «ГОК», тож без

проблем читав новини і пішов купляти сімку іншого оператора. Читав, що десь були проблеми з банкоматами чи можливістю розрахуватись картою. У мене таких проблем не виникло. День практично нічим не відрізнявся від будь-якого іншого. Звісно, за часи російської агресії ми максимально налаштовані на переборення будь-яких раптових викликів. Немає часу розкисати, та й розслаблятися зарано.

Варто нагадати, що війна на кіберфронті триває щонайменше з 2015 року, коли частину енергосистеми України було виведено з ладу за допомогою троянської програми BlackEnergy. Найбільша хакерська атака з початку російської агресії проти України сталася у червні 2017 року за допомогою вірусу Petya.A. Від тієї кібератаки постраждали понад сто компаній. Серед них - Ощадбанк, Укрпошта, «Нова пошта», Укренерго, Укртелеком, Міністерство інфраструктури, Міненерговугілля та кілька телевізійних каналів.

Щоб зафіксувати обставини та наслідки протиправних дій із втручання в діяльність мережі «Київстар», було залучено правоохоронців та спецслужби. За фактом кібератаки Служба безпеки України відкрила кримінальне провадження за вісьмома статтями Кримінального кодексу України.

Практично вже напередодні масштабного вторгнення, а саме в ніч на 14 січня 2022 року, чергова хакерська атака зачепила, за оцінкою Держспецзв'язку, близько 70 сайтів державних органів України, а через місяць, 15 лютого, DDoS-атаки зазнали сайт Міністерства оборони України, офіційний портал Збройних сил України, а також Приватбанк та Ощадбанк.

- Слухайте, з 2014 року адекватна більшість уже зрозуміла, кого нам доля підкинула в сусіди, - каже волонтерка **Світлана**. - І розслаблятися нам не можна, поки ворог існує зовсім поряд. Проти їхнього принципу «сила є, розуму не

Усеукраїнська перемога

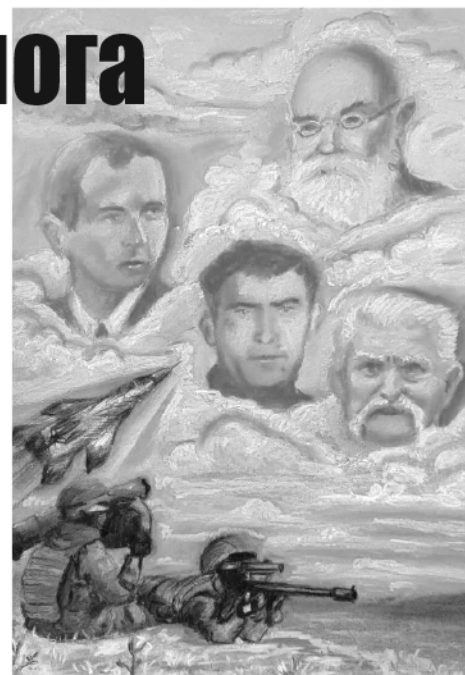
У Києві 30 листопада Українським державним центром позашкільної освіти Міністерства освіти і науки України було підбито підсумки Всеукраїнського конкурсу творчості дітей та учнівської молоді «За нашу свободу» до Дня захисника України. На ньому була представлена робота вихованки гуртка «Палітра» ЦДТашОТ Горішніх Плавнів Олександри Турчевої.

За авторську картину учениця була нагороджена дипломом Українського державного центру позашкільної освіти за II місце в номінації «Образотворче мистецтво». Цього року на конкурс було подано 1535 робіт із 22 регіонів України.

Шлях до перемоги був нелегкий. Спочатку роботу надіслали до Полтави, де вона була визнана кращою на обласному рівні. Далі була представлена в Києві. І ось бажаний результат - друге місце на всеукраїнському етапі.

- Торік моя вчителька Тетяна Бегейма запропонувала взяти участь у цьому кон-

курсі, - розповідає Олександра. - Готувалась я досить довго, майже ціле літо. Було багато ескізів, пошуків історичних портретів. Опрацювала великий обсяг інформації. Робота має назву «Не вмирає душа наша, не вмирає воля...» - це рядок із вірша Тараса Шевченка. На зад-

ньому плані зображено портрети людей, які боролися за незалежність нашої країни, попереду - наші захисники сьогодні, над якими пролітає літак.

Леся ОНІКІЄНКО

потрібно» в нас є кмітливості і вміння йти на випередження. Маю сім-картки всіх існуючих операторів, бо мені потрібно бути на зв'язку завжди й з усіма. Наша перевага - розум та передбачливість. І з особистого спілкування з тими, хто зараз на фронті, знаю, що ситуація зі збоєм у роботі «Київстару» не вплинула на дії військових. Там користуються іншим зв'язком.

Керівники оператора «Київстар» запевнили, що витік персональних даних не стався. Та все одно переписали за ситуацією та пообіцяли надати компенсацію тим абонентам, які не мали зв'язку або не могли скористатися послугами.

Після цієї заяв миттєво в різних соцмережах та месенджерах активізувались шахраї. Будьте обачні: новини про ком-

пенсації можуть надходити виключно з офіційних сторінок компанії. Не діліться номерами телефонів та особистими даними з підозрілими людьми - вони можуть виявитися шахраями!

Усі ми маємо бути готовими до наступних атак проти нашої критичної інфраструктури, що реалізовуватимуться спільно з атаками на енергетику. Будуть ще атаки і на решту операторів, на провайдерів та банки. Розслаблятися зарано - ворог ще дихає бажанням знищити нас. Варто мати план дій на будь-який випадок.

Мабуть, усі погодяться, що українська хакерська спільнота має дзеркально відповісти. А це, до речі, вже зроблено. ГУР того дня повідомив про успішну кібератаку на Федеральну податкову службу росії. І хоч атака була ще чотири дні тому, робота ФПС рф не відновлена досі. Ворог має знати, що в будь-яку гру можна грати вдвох.

Невигадані історії

У середу зранку брат повідомив, що він знову на зв'язку, і розповів свою історію «загубленого в часі і просторі». Мешканець Києва зранку виїхав у від'їждження до нашого обласного центру. Прибув до міста - навігатор не працює. Тож вирішив дізнатися у перехожих напрямку руху. Але всі, кого він зустрів, були не місцевими - хтось із Харкова, хтось із Донеччини, тому у відповідь тільки знизували плечима. Полтавців

пішов шукати до найближчої крамниці. Побачив чергу, поцікавився, за чим, і виявилось, що за картками «Водафон». «Те, що треба!» - зрадів чоловік, вистояв чергу, придбав пакет, залишилося поповнити картку. Але термінал відмовився надавати таку послугу. А вже працював від мережі «Київстар».

Уже під вечір повернувся до столиці, де вдалося поповнити рахунок і нарешті повідомити рідним, що з ним усе добре.

Батьки колежанки мешкають у Низах. У середу із самісінького ранку її чоловік поїхав дізнатися, як у них справи. І мати здивовано запитала, чому він не зателефонував. Відсутність зв'язку протягом доби виявилася для людей, які не мають залежності від гаджетів, неочікуваною новиною.

Тож підсумки першої доби без зв'язку наступні: катастрофи не сталося. У деяких магазинах неможливо було розрахуватися карткою. Були городяни, які впевнено стверджували, що взагалі безготівковий розрахунок неможливий. Але щоби спростувати це, треба було зайти хоча б до найближчого «АТБ». Продавчині цього магазину дивно дивилися на тебе у відповідь на запитання, чи працює термінал. Так, він працює. Гірше прийшлося тим, у кого домашній інтернет від «Київстар». Але ближче до кінця дня вони теж почали виходити з пільми і відповідати на повідомлення.

Софія ПАЛЯНИЦЯ

На столичному татамі

Для багатьох із них це були перші виїзні змагання. Вихованці молодших груп ЦДР «Елефант» 9 грудня побували в Києві, де успішно виступили в відкритому турнірі з дзюдо.

Змагання зібрали близько 270 учасників з декількох областей країни - Київської, Житомирської, Черкаської, Полтавської, Харківської. Відкритий турнір із дзюдо проводився для маленьких спортсменів у двох вікових категоріях: діти 2013-2014 років народження та 2015 року народження й молодші. Тобто найменшим учасникам було лише 6-7 років. Але й вони показали себе гідними борцями.

Участь у змаганнях узяли й вихованці «Елефант». Їх у поїздці супроводжували два тренери й дехто з батьків. Наставники заздалегідь налаштовували дітлахів, морально їх підтримували. Адже для багатьох із них це були перші виїзні змагання. Та попри численні хвилювання, спортсмени гідно представили свій заклад на столичному татамі.

Звання чемпіонів вибороли Дмитро Дігтярь, Дмитро Лукомський, Марк Хачатрян, Юліан Підуст і Валерія Масло. Срібними призерами стали Мирослава Іванчук, Іван Чубас, Артем Олефір. На третю сходинку п'єдесталу пошани піднялися Женья Перетенець, Валерія Масло, Артем Дігтярь, Максим Шевчук, Іван Петриченко, Тимофій Горохов, Вікторія Фурик, Роман Гуйван, Яна Приходько та Микита Замш.

- Мої очікування щодо результату, якого досягли наші вихованці на цих змаганнях, виправдалися, - наголосив голова і тренер ГО ЦДР «Елефант» Юрій Ляшенко. - Окремо можна виділити двох спортсменів. Зокрема, в Києві відзначили техніку боротьби Дмитра Лукомського (2017 р. н.). Хлопчик займається лише другий рік, але вже показує доволі круті результати. У його категорії всі були на голову вищі за нього.

Але він чисто виграв усі 4 сутички. І я дуже задоволений виступом Дмитра Дігтяря, який боровся у старшій віковій категорії.

Тренери, вихованці та їхні батьки висловлюють щирі вдячність за надану допомогу в організації поїздки спортсменів до Києва на турнір із дзюдо ТОВ «Єривтський ГЗК» в особі в. о. генерального директора Тараса Зінченка і начальника відділу експлуатації Віктора Іванова.

Гімназіада: бадмінтон

Узагальному заліку обласних змагань з бадмінтону представники Горішніх Плавнів виявилися найкращими.

30 листопада у спортивному комплексі «Динамо» Горішніх Плавнів відбулася VI Гімназіада Полтавщини з бадмінтону. Участь у змаганнях узяло 3 команди - це учні з Кобеляцької, Градиської та Горішньоплавнівської громад. Кращих виявляли в одиночних, парних та змішаних іграх.

В одиночному розряді школярі нашої громади вибороли наступні місця.

СПОРТ КОРОТКО

У рейтингу регіонів

Веслувальники на човнах «Дракон» Полтавської області посіли 6 місце всеукраїнського рейтингу.

На завершення 2023 спортивного року Федерація України з веслування на човнах «Дракон» сформувала традиційний рейтинг регіонів. Цьогоріч у національних змаганнях брали участь спортсмени 11 регіонів, у міжнародних - 9.

Веслувальники Полтавської області цього разу опинилися на 6 місці всеукраїнського рейтингу.

Спортсмени регіону були успішно представлені на змаганнях Кубка України і чемпіонату України (вікові категорії дорослі і юніори), що дало змогу набрати 6135 залікових бали.

Чемпіонат України 2023 року приніс юніорам численні нагороди.

В області функціонує два відділення в дитячо-юнацьких спортивних школах, які охоплюють заняттями з веслування на човнах «Дракон» понад 80 дітей.

Веслування на човнах «Дракон» розвивається в Полтаві, Горішніх Плавнях, а також існує чотири спортивні клуби.

Загалом веслуванням на човнах «Дракон» на Полтавщині займається близько 200 спортсменів.

Торік спортсмени області посідали 5 місце рейтингу, а у 2019 та 2020 роках очолювали його.

Відзнаки за досягнення

Відзначили спортсменів «Інваспорту», які посіли призові місця на всеукраїнських змаганнях «Повір у себе».

Трьом юним спортсменам вручили грошові призи від громадської організації «Непереможні» (керівник Таміла Непомнящих). 4 грудня у відділі культури, спорту та туризму привітали Дарину Турчеву - чемпіонку з плавання (тренерка Інна Волкова), Данила Нескоромного - срібного та бронзового призера з плавання (тренерка Валерія Ткаченко) та Греценко Владислава - срібного та бронзового призера з легкої атлетики (тренерка Ольга Карпенко).

Наші за кордоном: чемпіонка Італії

Вихованка Центру дитячого розвитку з боротьби самбо і дзюдо «Елефант», яка тимчасово проживає і тренується за кордоном, Юлія Королькова виборола титул чемпіонки Італії.

9 грудня в чемпіонаті Італії з дзюдо перемогу у ваговій категорії 44 кг U15 одержала Юлія Королькова. Загалом до участі кваліфікувалися 17 спортсменок.

- Я здійснила свою мрію стати чемпіонкою Італії, - зазначила Юлія. - До цього в мене була травма, через яку я не тренувалася цілий місяць, та це мене не зупинило. Хочу подякувати моїм тренерам, батькам, друзям за підтримку. Перед сутичками я згадувала, як щовечора бігала крос, як ледве доходила додому. Але всі мої старання не були марними. Для перемогі потрібно наполегливо тренуватися. Було складно, але я змогла це зробити!

Настільний теніс: відкритий чемпіонат міста

У Горішніх Плавнях на базі Вищого професійного гірничо-будівельного училища пройшов відкритий чемпіонат міста з настільного тенісу серед дорослих. Передноворічні змагання зібрали 21 учасника - це найсильніші спортсмени Полтавської та Кіровоградської областей. За перемогу боролися як чоловіки, так і жінки.

Двоє знаних тенісистів з Горішніх Плавнів - Сергій Кійло та Оксана Гаврилюк стали срібними призерами чемпіонату.

Усі переможці та призери змагань були нагороджені грамотами і медалями відділу культури, спорту і туризму Горішньоплавнівської міської ради. Крім того, всі учасники отримали святкові смаколики від спонсорів.

Сторінки підготувала
Ксенія КОВАЛЬЧУК

Серед юнаків:

- Олексій Мельниченко (ЗОШ № 6, 9 клас) - I місце;
- Гліб Попов (СЗОШ № 5, 6 клас) - II місце;
- Микита Мірошніченко (СЗОШ № 5, 9 клас) - III місце.

Серед дівчат:

- Софія Проненко (СЗОШ № 5, 9 клас) - I місце;

- Дар'я Шпорт (СЗОШ № 5, 9 клас) - II місце;
- Юлія Писаренко (СЗОШ № 5, 9 клас) - III місце.

У парному розряді серед юнаків чемпіонами стали Олексій Мельниченко та Гліб Попов, а в парному розряді серед дівчат не було рівних Софії Проненко та Дар'ї Шпорт.

У змішаному розряді перемогу здобули Микита Мірошніченко і Юлія Писаренко.

Таким чином школярі Горішніх Плавнів вибороли I місце загальнокомандне місце. II місце посіла Градизька сільська громада, а III місце зайняла команда з Кобеляцької міської громади.

Після завершення змагань переможці і призери були нагороджені кубками та грамотами.